

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Procesoperator hout

//////////////////////////////////////
BK-0013-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Procesoperator hout

Deze benaming wordt gebruikt in de Competent-fiche H220301 Operator houten plaatmateriaal.

1.2 DEFINITIE

Het opvolgen en analyseren van productiegegevens, het instellen, omstellen, bedienen, opvolgen en het sturen van de productie aan de installatie en/of vanuit de controlekamer, het uitvoeren van kwaliteitscontroles op geregelde tijdstippen, het uitvoeren van het basisonderhoud en het nemen van maatregelen in geval van storingen en afwijkingen, steeds in navolging van kwaliteitsprocedures, hygiëne-, milieu-, veiligheids- en productievoorschriften (kwaliteit, kosten, termijn, ...) teneinde grondstoffen aan de procesinstallatie te bewerken tot (half)afgewerkte producten uit hout of afgeleide producten van hout.

1.3 SECTOREN

- Houtnijverheid (PC125 Houtnijverheid, PC126 Stoffering en houtbewerking)

1.4 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

WOODWIZE

Mede-indieners

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

1.5 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): H220301 Operator houten plaatmateriaal (m/v), 20 maart 2012
- Beroeps(competentie)profiel: productieoperator hout, in samenwerking met opleidingscentrum hout (OCH), 1 december 2012
- Andere: Voor het generieke deel werden ook volgende informatiebronnen gehanteerd
 - H230101 Operator installaties in de chemische of farmaceutische industrie
 - H270101 Operator energetische en petrochemische installaties
 - H250401 Leidinggevende industriële productie
 - H291201 Regelaar afsteller van productiemachines
 - E130101 Drukker
 - E130201 Operator drukafwerkingmachines

Relatie tot het referentiekader

Voor het generiek deel van het beroepskwalificatiedossier werd een matrix opgemaakt waarin de voornaamste Competent-fiches voor elke sector naast elkaar geplaatst werden. Daarin werd snel duidelijk dat de Competent-fiches melding maken van gelijkaardige competenties, die echter op een andere wijze verwoord worden. Er werd vervolgens voor elke competentie gezorgd voor een algemene, gemeenschappelijke en duidelijke verwoording die de goedkeuring wegdraagt van alle vertegenwoordigers van de betrokken sectoren. Het referentiekader werd aangevuld met competenties, opgenomen in de beroepscompetentieprofiel van de SERV of materialen aangereikt door de sectoren. De geselecteerde competenties werden eveneens vergeleken met de competenties opgenomen in het beroepskwalificatiedossier van "productieoperator".

Daarnaast werden ook sectorspecifieke competenties of gegevens opgenomen. De betrokken sectoren willen hierbij aangeven dat hun beroepskwalificatiedossiers een zeer hoge mate van gelijkenissen vertonen, maar tegelijkertijd toch een aantal eigenheden bezitten die maken dat ze samen niet in één gemeenschappelijk beroepskwalificatiedossiers kunnen voorkomen. Wel kan men hieruit concluderen dat de beroepsbeoefenaars sectoroverschrijdend inzetbaar zijn, mits zij bijkomende sectorspecifieke competenties verwerven.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Werkt in teamverband				
• Communiceert effectief en efficiënt	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van productieplanning • Basiskennis van regels m.b.t. welzijn op het werk • Kennis van registratiesystemen • Kennis van communicatietechnieken • Kennis van interne productieprocedures • Grondige kennis van het productieproces
• Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken	✓			
• Rapporteert aan leidinggevenden	✓			
• Draagt de werkzaamheden over aan de volgende ploeg	✓			
• Werkt efficiënt samen met collega's	✓			
• Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op	✓			
• Geeft aanwijzingen aan collega's en medewerkers in functie van het productieproces	✓			
2. Organiseert de werkplek veilig, ordelijk en milieubewust				
• Sorteert afval volgens de richtlijnen			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van milieuzorgsystemen • Basiskennis van regels m.b.t. welzijn op het werk • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van regels van persoonlijke hygiëne • Kennis van milieuvoorschriften • Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften
• Houdt de werkplek schoon			✓	
• Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op			✓	
• Ziet erop toe dat de veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd	✓			
3. Verzamelt en neemt kennis van de productiefiches en -voorschriften				
• Neemt de werkzaamheden van de vorige ploeg over	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van productieplanning • Kennis van kwaliteitscontrolesystemen • Basiskennis van ICT • Kennis van registratiesystemen
• Neemt de planning door	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> Controleert en houdt zich aan productieorder en technische fiche 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van interne productieprocedures Kennis van etikettering en productidentificatie Kennis van communicatietechnieken Grondige kennis van het productieproces
<ul style="list-style-type: none"> Raadpleegt (technische) voorschriften en productfiches 	✓			
4. Controleert de voorraad grondstoffen en materialen (beschikbaarheid, tekorten, hoeveelheid, dosering, mengeling, conformiteit, kwaliteitsafwijkingen)				
<ul style="list-style-type: none"> Houdt de voorraad op peil en onderneemt actie bij tekorten 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van ICT Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken Basiskennis van voorraadbeheer Kennis van registratiesystemen Kennis van de grondstoffen Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties Kennis van kwaliteitscontrolesystemen Kennis van productieapparatuur en gereedschappen Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen Kennis van (veiligheids)pictogrammen Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken Kennis van etikettering en productidentificatie Kennis van toestellen voor goederentransport Kennis van software voor voorraadbeheer Grondige kennis van procedures voor productcontrole
<ul style="list-style-type: none"> Controleert de te verwerken grondstoffen en onderneemt actie bij afwijkingen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Stemt de hoeveelheid grondstoffen af op de opdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Volgt informatie op via beeldschermen en controlepanelen, ter plaatse en/of vanuit de controlekamer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt controle-instrumenten en interpreteert de controlegegevens 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Houdt rekening met de interne codering 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Past hef- en tiltechnieken toe 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt software voor voorraadbeheer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt toestellen voor goederentransport 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

5. Stelt de procesinstallatie in door het instellen, selecteren van een programma		
• Houdt zich aan de productieorder en de technische fiche	✓	
• Stelt de machine(onderdelen) manueel of computergestuurd in	✓	
• Kiest een programma/receptuur uit een keuzemenu voor het proces	✓	
• Voert interventies in het programma/receptuur uit	✓	
• Stelt de parameters en coördinaten manueel of computergestuurd in en volgt ze op, onder andere via beeldschermen	✓	
• Raadpleegt (technische) voorschriften en productiefiches	✓	
• Gebruikt informaticatoepassingen voor de opvolging van de productie	✓	
• Gebruikt processturingen	✓	
		<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis PLC (Programmable Logic Controller) • Basiskennis pneumatica gelinkt aan de werking van de installatie • Basiskennis hydraulica gelinkt aan de werking van de installatie • Kennis van de grondstoffen • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van machinesturingen • Kennis van geautomatiseerde processen • Kennis van productieprocessturingen • Kennis machinespecifieke software • Grondige kennis van het productieproces • Grondige kennis van procedures voor het afstellen van de procesinstallatie
6. Controleert de veiligheidsvoorzieningen van de eigen procesinstallatie		
• Raadpleegt veiligheidsvoorschriften en leeft ze na	✓	
• Volgt veiligheidsinformatie op via beeldschermen en controlepanelen, ter plaatse en/of vanuit de controlekamer, en reageert op gepaste wijze	✓	
• Doet veiligheidscontroles/ controlerondes	✓	
• Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud aan de procesinstallatie op		✓
• Voert risicoanalyses uit en reageert op gepaste wijze		✓
		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van storingsanalyse • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van regels voor conversie van meeteenheden • Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften • Kennis van nood- en evacuatieprocedures • Kennis van procedures om de procesinstallatie te bedienen (incl.

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Evalueert veiligheidsrisico's en neemt gepaste maatregelen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • opstart- en stopprocedures) • Kennis van onderhoudstechnieken/-procedures voor preventief (basis)onderhoud • Kennis van risicoanalyse
<ul style="list-style-type: none"> • Legt de productie stil indien nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt problemen aan de verantwoordelijke 	✓			
7. Stuert de procesinstallatie				
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert de opeenvolgende werkzaamheden van de productiestappen en zorgt voor onderlinge afstemming 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken • Kennis van registratiesystemen • Kennis van de grondstoffen • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties • Kennis van kwaliteitscontrolesystemen • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van machinesturingen • Kennis van geautomatiseerde processen • Kennis van meet- en regeltechnieken • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van procestechnieken • Kennis van nood- en evacuatieprocedures • Kennis van procedures om de procesinstallatie te bedienen (incl. opstart- en stopprocedures) • Kennis van productieprocessturingen • Kennis machinespecifieke software • Grondige kennis van het productieproces • Grondige kennis van procedures
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de (technische) voorschriften en productiefiches 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud op 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Start de procesinstallatie op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgt de toevoer van grondstoffen en hulpproducten 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Draait proef en geeft (al dan niet) vrij voor productie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bedient de procesinstallatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt de informatie op via beeldschermen en controlepanelen, zowel ter plaatse als vanuit de controlekamer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteert gegevens en reageert passend 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt parameters manueel of computergestuurd af 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert een zo efficiënt mogelijk procesverloop 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Regelt de afvoer van geproduceerde goederen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Doet controles/controlerondes 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stopt de procesinstallatie 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

• Gebruikt informaticatoepassingen voor de opvolging van de productie	✓			voor het afstellen van de procesinstallatie
• Gebruikt processturingen	✓			

8. Voert proces-, opvolging- en verwerkingshandelingen uit aan hout of houtderivaten

• Voert mechanisch fysische bewerkingen uit in hout en houtderivaten			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken • Kennis van sectorspecifieke mechanisch- en chemisch-fysische bewerkingen tijdens een productieproces • Kennis van verspaningstechnieken en -gereedschappen • Kennis van verlijmingstechnieken • Kennis van SMED (Single-Minute Exchange of Die) • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften • Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken • Grondige kennis van het productieproces • Grondige kennis van procedures voor productcontrole
• Voert chemische fysische bewerkingen uit in hout en houtderivaten			✓	
• Verwerkt hout of houtderivaten tot (half)afgewerkte producten			✓	
• Brengt indien nodig afwerkingslagen aan			✓	
• Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerking			✓	
• Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden en problemen		✓		

9. Bewaakt het (geautomatiseerde) proces en stuurt bij indien nodig

• Doet controles en controlerondes	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van statistiek • Kennis van kwaliteitscontrolesystemen • Basiskennis van productieplanning • Basiskennis van kwaliteitszorgsystemen • Basiskennis pneumatica gelinkt
• Volgt informatie op via beeldschermen en controlepanelen, ter plaatse en/of vanuit de controlekamer	✓			
• Verzamelt, controleert en analyseert gegevens ter plaatse en/of vanuit de	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

controlekamer via beeldschermen				<ul style="list-style-type: none"> aan de werking van de installatie • Basiskennis hydraulica gelinkt aan de werking van de installatie • Kennis van registratiesystemen • Kennis van de grondstoffen • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties • Kennis van storingsanalyse • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van machinesturingen • Kennis van geautomatiseerde processen • Kennis van meet- en regeltechnieken • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften • Kennis van procestechnieken • Kennis van nood- en evacuatieprocedures • Kennis van procedures om de procesinstallatie te bedienen (incl. opstart- en stopprocedures) • Grondige kennis van het productieproces
<ul style="list-style-type: none"> • Merkt afwijkingen, storingen of nood aan preventief onderhoud op en neemt op passende wijze actie 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat na wat de oorzaak is van een storing, afwijking 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Regelt de procesinstallatie bij volgens de analyse 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Regelt parameters/coördinaten bij volgens de analyse 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Legt de productie stil indien nodig 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt problemen, afwijkingen aan de verantwoordelijke 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleegt (technische) voorschriften en productiefiches 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Anticipeert proactief op afwijkingen en storingen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Formuleert verbetervoorstellen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt processturingen 	✓			
10. Registreert en rapporteert het verloop van het productieproces				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij en rapporteert over het productieproces 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij en rapporteert over het gebruik van grondstoffen en materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert mondeling en/of schriftelijk aan collega's en leidinggevende 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

				<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van procedures voor productcontrole
11. Voert kwaliteitscontroles uit				
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt informatie op via beeldschermen en controlepanelen ter plaatse en/of vanuit de controlekamer 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van statistiek • Kennis van kwaliteitscontrolesystemen • Basiskennis van productieplanning • Basiskennis van kwaliteitszorgsystemen • Kennis van registratiesystemen • Kennis van de grondstoffen • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties • Kennis van storingsanalyse • Kennis van kwaliteitscontrolesystemen • Grondige kennis van het productieproces • Grondige kennis van procedures voor productcontrole
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt instrumenten voor de productcontrole 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert productcontroles uit 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt en labelt representatieve stalen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkt de resultaten van controles met richtwaarden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Merkt afwijkingen aan producten op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt gepaste actie bij producten die niet voldoen aan de voorschriften 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Analyseert en interpreteert controlegegevens 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat na wat de oorzaak is van een afwijking aan het product 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert problemen aan de verantwoordelijke 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Legt de productie stil indien nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Registreert de gegevens over de aard van de afwijking, het tijdstip en de oplossing 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vult opvolgdocumenten in (tijdstip, waarden, ...) 	✓			
12. Stelt de procesinstallatie om				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de productieorder en de technische fiche 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van statistiek • Basiskennis PLC (Programmable Logic Controller) • Kennis van de grondstoffen • Kennis van interne
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt de procesinstallatieonderdelen manueel of computergestuurd om 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok	
--------------	--------------	--------------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • Stelt parameters manueel of computergestuurd af 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • productieprocedures • Kennis van storingsanalyse • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van machinesturingen • Kennis van geautomatiseerde processen • Kennis van meet- en regeltechnieken • Kennis van regels voor conversie van meeteenheden • Grondige kennis van het productieproces • Grondige kennis van procedures voor het afstellen van de procesinstallatie
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een programma/receptuur uit een keuzemenu voor de productie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt informatie op via beeldschermen en controlepanelen, ter plaatse en/of vanuit de controlekamer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteert de gegevens en reageert passend 	✓			
13. Stuurt preventief of correctief (basis)onderhoud aan de procesinstallatie				
<ul style="list-style-type: none"> • Merkt noodzaak aan technisch onderhoud op 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis pneumatica gelinkt aan de werking van de installatie • Basiskennis hydraulica gelinkt aan de werking van de installatie • Kennis van registratiesystemen • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van productieapparatuur en gereedschappen • Kennis van de werking van een procesinstallatie • Kennis van machinesturingen • Kennis van meet- en regeltechnieken • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften • Kennis van onderhoudstechnieken/-procedures voor preventief (basis)onderhoud
<ul style="list-style-type: none"> • Raadpleegt technische fiches en voorschriften 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Plaatst de procesinstallatie in veiligheidsmodus en bereidt ze voor op het uitvoeren van onderhoud 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan onderhoudsplan en -richtlijnen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert problemen aan de technicus of de verantwoordelijke 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verleent hulp en advies aan onderhoudstechnici 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Formuleert verbetervoorstellen inzake preventief onderhoud 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Registreert (basis)onderhoud 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van ICT
- Basiskennis van statistiek
- Basiskennis van productieplanning
- Basiskennis van kwaliteitszorgsystemen
- Basiskennis PLC (Programmable Logic Controller)
- Basiskennis van milieuzorgsystemen
- Basiskennis van regels m.b.t. welzijn op het werk
- Basiskennis pneumatica gelinkt aan de werking van de installatie
- Basiskennis hydraulica gelinkt aan de werking van de installatie
- Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken
- Basiskennis van voorraadbeheer

- Kennis van sectorspecifieke mechanisch- en chemisch-fysische bewerkingen tijdens een productieproces
- Kennis van verspaningstechnieken en -gereedschappen
- Kennis van verlijmingstechnieken
- Kennis van SMED (Single-Minute Exchange of Die)
- Kennis van de grondstoffen
- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van interne productieprocedures
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van storingsanalyse
- Kennis van kwaliteitscontrolesystemen
- Kennis van productieapparatuur en gereedschappen
- Kennis van de werking van een procesinstallatie
- Kennis van machinesturingen
- Kennis van geautomatiseerde processen
- Kennis van meet- en regeltechnieken
- Kennis van regels voor conversie van meeteenheden
- Kennis van regels van persoonlijke hygiëne
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften
- Kennis van procestechnieken
- Kennis van nood- en evacuatieprocedures
- Kennis van procedures om de procesinstallatie te bedienen (incl. opstart- en stopprocedures)
- Kennis van onderhoudstechnieken/-procedures voor preventief (basis)onderhoud
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van toestellen voor goederentransport
- Kennis van software voor voorraadbeheer
- Kennis van productieprocessturingen
- Kennis machinespecifieke software
- Kennis van risicoanalyse

- Kennis van registratiesystemen
- Kennis van etikettering en productidentificatie
- Grondige kennis van het productieproces
- Grondige kennis van procedures voor productcontrole
- Grondige kennis van procedures voor het afstellen van de procesinstallatie

Cognitieve vaardigheden

- Houdt gegevens bij en rapporteert over het productieverloop
- Houdt gegevens bij en rapporteert over het gebruik van grondstoffen en materiaal
- Rapporteert mondeling en/of schriftelijk aan collega's en leidinggevende
- Volgt informatie op via beeldschermen en controlepanelen ter plaatse en/of vanuit de controlekamer
- Voert productcontroles uit
- Neemt en labelt representatieve stalen
- Vergelijkt de resultaten van controles met richtwaarden
- Merkt afwijkingen aan producten op
- Legt de productie stil indien nodig
- Registreert de gegevens over de aard van de afwijking, het tijdstip en de oplossing
- Vult opvolgdocumenten in (tijdstip, waarden, ...)
- Stelt de procesinstallatieonderdelen manueel of computergestuurd om
- Stelt parameters manueel of computergestuurd af
- Kiest een programma/receptuur uit een keuzemenu voor de productie
- Ziet erop toe dat de veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Doet controles en controlerondes
- Verzamelt, controleert en analyseert gegevens ter plaatse en/of vanuit de controlekamer via beeldschermen
- Raadpleegt (technische) voorschriften en productiefiches
- Formuleert verbetervoorstellen
- Gebruikt processturingen
- Merkt noodzaak aan technisch onderhoud op
- Houdt zich aan onderhoudsplan en -richtlijnen
- Rapporteert problemen aan de technicus of de verantwoordelijke
- Registreert (basis)onderhoud
- Stemt de hoeveelheid grondstoffen af op de opdracht
- Gebruikt controle-instrumenten en interpreteert de controlegegevens
- Houdt rekening met de interne codering
- Gebruikt software voor voorraadbeheer
- Stelt de machine(onderdelen) manueel of computergestuurd in
- Voert interventies in het programma/receptuur uit
- Stelt de parameters en coördinaten manueel of computergestuurd in en volgt ze op, onder andere via beeldschermen
- Gebruikt informaticatoepassingen voor de opvolging van de productie
- Raadpleegt veiligheidsvoorschriften en leeft ze na
- Volgt veiligheidsinformatie op via beeldschermen en controlepanelen, ter plaatse en/of vanuit de controlekamer, en reageert op gepaste wijze
- Organiseert de opeenvolgende werkzaamheden van de productiestappen en zorgt voor onderlinge afstemming

- Houdt zich aan de (technische) voorschriften en productiefiches
- Start de procesinstallatie op
- Draait proef en geeft (al dan niet) vrij voor productie
- Bedient de procesinstallatie
- Organiseert een zo efficiënt mogelijk procesverloop
- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Draagt de werkzaamheden over aan de volgende ploeg
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Geeft aanwijzingen aan collega's en medewerkers in functie van het productieproces
- Neemt de werkzaamheden van de vorige ploeg over
- Neemt de planning door
- Controleert en houdt zich aan productieorder en technische fiche

Probleemoplossende vaardigheden

- Neemt gepaste actie bij producten die niet voldoen aan de voorschriften
- Gaat na wat de oorzaak is van een afwijking aan het product
- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan preventief onderhoud op en neemt op passende wijze actie
- Gaat na wat de oorzaak is van een storing, afwijking
- Regelt de procesinstallatie bij volgens de analyse
- Regelt parameters/coördinaten bij volgens de analyse
- Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing
- Anticipeert proactief op afwijkingen en storingen
- Verleent hulp en advies aan onderhoudstechnici
- Formuleert verbetervoorstellen inzake preventief onderhoud
- Controleert de te verwerken grondstoffen en onderneemt actie bij afwijkingen
- Voert risicoanalyses uit en reageert op gepaste wijze
- Evalueert veiligheidsrisico's en neemt gepaste maatregelen
- Legt de productie stil indien nodig
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden en problemen

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Plaatst de procesinstallatie in veiligheidsmodus en bereidt ze voor op het uitvoeren van onderhoud
- Houdt de voorraad op peil en onderneemt actie bij tekorten
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Gebruikt toestellen voor goederentransport
- Verzorgt de toevoer van grondstoffen en hulpproducten
- Regelt de afvoer van geproduceerde goederen
- Stopt de procesinstallatie
- Voert mechanisch fysische bewerkingen uit in hout en houtderivaten

- Voert chemische fysische bewerkingen uit in hout en houtderivaten
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerking
- Verwerkt hout of houtderivaten tot (half)afgewerkte producten
- Brengt indien nodig afwerkingslagen aan

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in productiebedrijven
- Het kan ook uitgeoefend worden in ploegen, tijdens het weekend, op feestdagen of 's nachts
- De activiteit varieert naar gelang de grootte en de automatiseringsgraad van de onderneming
- Het werk vindt plaats in een productieruimte, waarbij de eigenschappen van de grondstoffen en het productieproces bepalend kunnen zijn voor de omgevingscondities van de productieruimte
- Het werk vindt plaats aan een procesinstallatie en/of vanuit een controlekamer met beeldschermen en/of controlepanelen
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is vereist en kan verschillen naar gelang de producten die behandeld worden en de aard van de uitgevoerde handelingen, er kan lawaaihinder en (hout)stof voorkomen
- Er moet voortdurend rekening gehouden worden met hygiëne-, milieu- en veiligheidsvoorschriften
- Samenwerking in team is noodzakelijk

Handelingscontext

- Communiceert efficiënt met het team o.a. voor de overdracht naar de volgende shift
- Houdt rekening met veiligheids- en milieuvoorschriften in omgang met grondstoffen en producten
- Gaat economische en ecologische om met grondstoffen en producten
- Houdt zich aan voorschriften en procedures
- Houdt rekening met veiligheidssignalisatie op de werkplek
- Heeft permanente aandacht voor de kwaliteit van het product
- Volgt alle informatiegegevens m.b.t. het productieproces permanent op
- Houdt zich aan tijdschema's voor de realisatie van het productieproces
- Voert uiteenlopende opdrachten uit met diverse grondstoffen
- Is zich constant bewust van de mogelijke impact van zijn handelingen
- Is mee verantwoordelijk voor het volledige proces

Autonomie

Is zelfstandig in

- het opstellen van de eigen planning; zorgen voor de toevoer van de grondstoffen; het opstarten, instellen, proefdraaien, sturen, bijstellen, omstellen en stoppen van de procesinstallatie; de opvolging van het productieproces; kwaliteitsopvolging en -controle en (basis)onderhoud

Is gebonden aan

- tijdschema/planning; veiligheids- en milieuvoorschriften/procedures; productieorder/technische fiche; hygiëneregelgeving; kenmerken van de grondstoffen; richtwaarden; kwaliteitsnormen/voorschriften en rapporteringsprocedures

Doet beroep op

- de leidinggevende voor de planning; productieorder; meldingen van storingen, technische interventies of nood aan (extern) onderhoud; productieoptimalisatie en bijkomende instructies en doet beroep op de (onderhouds)technieker voor storingen, technische interventies en onderhoud

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Organiseert de werkplek veilig, ordelijk en milieubewust
- Verzamelt en neemt kennis van de productiefiches en -voorschriften
- Controleert de voorraad grondstoffen en materialen (beschikbaarheid, tekorten, hoeveelheid, dosering, mengeling, conformiteit, kwaliteitsafwijkingen)
- Stelt de procesinstallatie in door het instellen, selecteren van een programma
- Controleert de veiligheidsvoorzieningen van de eigen procesinstallatie
- Stuurt de procesinstallatie
- Voert proces-, opvolging- en verwerkingshandelingen uit aan hout of houtderivaten
- Bewaakt het (geautomatiseerde) proces en stuurt bij indien nodig
- Registreert en rapporteert het verloop van het productieproces
- Voert kwaliteitscontroles uit
- Stelt de procesinstallatie om
- Stuurt preventief of correctief (basis)onderhoud aan de procesinstallatie

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten

Geen vereisten.

Vereiste attesten

Geen attesten vereist

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Officiële cijfers over de tewerkstelling per beroep zijn niet beschikbaar. Vanuit de houtsectoren werd daarom een raming gemaakt op basis van beschikbare gegevens. Daarin stellen we vast dat ongeveer 22% van de beroepen uit PC125 en PC126 (Vlaanderen) behoren tot de cluster van de productie- en procesoperator. Hierbij kan aangenomen worden dat ongeveer 10% van de werknemers in deze cluster (productie- en procesoperator) tewerkgesteld wordt als procesoperator hout.

werknemers PC125 + PC126 in 2011 <i>bron: www.werk.be</i>	15.105		
operator	22%	3.223	
Productiemedewerker hout		55%	1.773
Productieoperator hout		35%	1.128
Procesoperator hout		10%	322

De procesoperator hout behoort volgens de laatst beschikbare gegevens van VDAB (2011) niet tot de knelpuntberoepen in Vlaanderen.

Vacatures

In dit luik baseren wij ons hoofdzakelijk op de cijfers die wij verkregen via de VDAB. Deze cijfers hebben enkel en alleen betrekking op de dossiers die verwerkt werden door de VDAB consultants. Wij merken hierbij op dat de VDAB het totale aanbod van vacatures in deze sector niet kan registreren. Vacatures worden ook kenbaar gemaakt via andere kanalen, bijvoorbeeld media of uitzendbureaus. Het totaal aanbod aan vacatures kan dus heel wat hoger liggen dan wat er weer gegeven wordt in de cijfers van de studiedienst van de VDAB.

Gezien er bij de cijfergegevens van VDAB geen onderscheid wordt gemaakt tussen de productie- en procesoperator, hebben we ons gebaseerd op de gegevens voor de beroepen "productiearbeider" en "technicus - productieoperator". We hebben de gegevens over deze beroepen afzonderlijk opgenomen in de onderstaande tabellen.

Het aantal ontvangen vacatures voor het normaal economisch circuit, voor het jaar 2011, volgens de sectoren van Arvastat, met inbegrip van de regionale indeling.

PROVINCIE	VACATURES 2011
Productiearbeider	
ANTWERPEN	731
VLAAMS-BRABANT	309
WEST-VLAANDEREN	782
OOST-VLAANDEREN	794
LIMBURG	426
BUITEN VLAANDEREN	120
EINDTOTAAL	3162
Technicus – productieoperator	
ANTWERPEN	289
VLAAMS-BRABANT	52
WEST-VLAANDEREN	103
OOST-VLAANDEREN	212
LIMBURG	60
BUITEN VLAANDEREN	53
EINDTOTAAL	769

Het aantal vacatures voor de jaren 2003 tot en met 2011 voor het normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten. De laatste kolom geeft het vervullingspercentage weer. Dit percentage heeft alleen betrekking op de vacatures beheerd door de consumenten van de VDAB.

JAAR	ONTVANGEN VACATURES	VERVULLINGS PERCENTAGE
productiearbeider		
2003	1048	80,1 %
2004	1947	93,1 %
2005	1918	82,4 %
2006	3991	82,6 %
2007	4396	79,6 %
2008	3503	74,1 %
2009	2389	78,5 %
2010	3454	92 %
2011	3162	86,4
Technicus- productieoperator		
2003	342	86,2 %
2004	676	85,3 %
2005	557	84,3 %
2006	795	79,1 %
2007	1049	82,8 %
2008	381	78,1 %
2009	347	77 %

Het aantal openstaande betrekkingen aan het eind van de maand december van elk kalenderjaar.

JAAR	Productie-arbeider	Technicus – productie-operator
2003	220	78
2004	252	144
2005	287	125
2006	395	177
2007	450	224

4. Samenhang

Intersectorale samenhang

Procesoperatoren komen in heel wat beroepen/sectoren voor en hebben gemeen dat ze allemaal mechanische of chemische processen sturen.

Deze procesoperatoren beschikken daardoor over heel wat gemeenschappelijke competenties. Dat houdt ondermeer in dat mits het verwerven van bijkomende competenties productieoperatoren in verschillende beroepen/sectoren inzetbaar zijn.

Sectorale samenhang

De procesoperator hout kan starten als productiemedewerker hout. Gedurende deze periode zal de productiemedewerker routinematige handelingen uitvoeren. In een latere fase kan hij doorgroeien tot productie- of procesoperator hout die nadien kan doorgroeien naar leidinggevende of productieverantwoordelijke. De procesoperator hout komt vooral voor bij producenten waar houten panelen op industriële manier gefabriceerd worden.

